

Правителството „спъва“ екологичния бизнес

Неразбирателство и недооценяване на проблема в две министерства създава неравнопоставеност между инвеститори

-Г-н Едрев, вие сте председател на УС на сдружение „Алтернативна енергия“. С какво се занимава вашето сдружение?

- Сдружението е регистрирано в БОС под номер 1 за 2009 година.

Създаде се импулсивно заради нуждата от обединения на хора, занимаващи се с алтернативни източници на електроенергия, вятър, слънце, вода, биомаса или преведено на езика на медиите ВЕИ/възобновяеми енергийни източници/.

Секторът е много млад, а има много път да се извърви, докато постигнем 20% от задължителните норми, поставени ни от ЕС.

Основното занимание на Сдружението е да наблюдава, анализира и ако е възможно, да влияе на дейността на МРРБ, ДВКЕР, Комисията по енергетика, както и Народното събрание, като върховен законодател на Републиката.

Подпомага членовете си с информация за проекти, възможности за финансиране и всичко, свързано с ВЕИ.

В настоящия момент готвим писмо до НС за промяна на внесения проект от МРРБ за промяна на ЗУТ /Закон за устройство на територията/, след като на експертно ниво не бе приета поправката, направена от нас.

- Защо Народното събрание?

- Защото екипът, който готви промените в МРРБ, не успя да вникне в същността на проблема. Внесохме писмо до зам.-министър Савин Ковачев с номер 92-00-235/20.03.2009 година, с което настояваме за преразглеждане на проекта и промяна на чл. 147.

- За каква промяна настоявате вие?

- Промяната касае параграф 52, член 147, цитирам: "Не се изисква одобряване на инвестиционни проекти за издаване на разрешение за строеж за:

13. Фотоволтаични системи с мощност до 100 киловата за собствени битови и стопански нужди".

Точка 13 се отнася за вид ВЕИ, но създава несъответствие със смисъла на Закона.

- Искате да кажете, че експертите на МРРБ не разбират същността на Закона?

- Не мога да твърдя такова нещо, но след като третираш два абсолютно еднакви обекта, но с различно предназначение и ги поставяш в различни категории в мен остава съмнение за некомпетентност или преследване на определена цел.

- Може ли да обясните на разговорен език на нашите читатели?

- Ще ви цитирам малка част от писмото до Савин Ковачев, зам.-министър на МРРБ.

С така формулираното допълнение към текста на чл. 147 от ЗУТ се създава неравнопоставеност на основата на целта на инвестиционното намерение за изграждане на фотоволтаична централа. С предлаганото изменение във връзка с чл. 137 от ЗУТ фотоволтаичните централи с мощност до 100 киловата за собствени битови и стопански нужди ще се категоризират като строеж от шеста категория, а фотоволтаичните централи с мощност над 100 киловата за собствени битови и стопански нужди, както и всички фотоволтаични централи, независимо от мощността им, които са предназначени за производство и продажба на електроенергия остават в приложното поле на чл. 137 /1/ т.3 предл. „д“ от ЗУТ и се категоризират като строеж от трета категория.

Считаме за недопустимо категорията на строеж на фотоволтаична централа да бъде определяна не въз основа на техническите и конструктивни особености на строежа, а въз основа на това дали произведената електроенергия ще бъде за лично потребление, или ще бъде предоставена в електроразпределителната мрежа с цел продажба. Такъв критерий – стопанското предназначение на строежа – не само не е бил използван досега при определяне категориите на отделните видове строежи, но и противоречи на принципите при определяне на тези категории - в зависимост от характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация на обектите, а не в зависи-

мост от целта на инвестиционното намерение.

Считаме, че с приемане на предлаганото изменение няма да се постигнат целите, заложи в Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата и ще доведе до отлив на производството на електроенергия от ВЕИ, в противоречие с целите на Националната дългосрочна програма за насърчаване използването на възобновяемите енергийни източници.

За да илюстрираме, предлагаме на вниманието ви само две от възможните парадоксални ситуации, до които ще се стигне, ако текстът бъде приет в този си вид:

• Инвеститор, който изгради фотоволтаична централа за собствени нужди и на когото тази електроенергия ще е недостатъчна поради факта, че получаващото й е много трудно прогнозируемо в краткосрочен план, ще бъде принуден да се свърже и към електроразпределително предприятие, за да компенсира недостига си. Но по този начин излишната електроенергия, произведена в пиковите часове, ще бъде предоставена в електроразпределителната мрежа и буквално ще бъде подарена на електроразпределителното предприятие, тъй като то няма да може да сключи договор за изкупуване на излишната електрическа енергия, поради категорията на обекта.

• Инвеститор инсталира фотоволтаична централа за собствени нужди като обект шеста категория. На по-късен етап решава електроенергията да не я консумира повече сам, поради намалено потребление или друга причина, а да я про-

дава на електроразпределително предприятие. За целта на инвеститора ще му се наложи да се снабди с всички необходими документи за изграждане на обект трета категория при условие че обектът е отдавна изграден и свързан в електрическата мрежа като обект от шеста. Технически разликата между двата обекта ще бъде единствено видът електромер, който ще се използва.

Освен това така формулираното предложение запазва досегашното привилегировано положение на инвеститорите в големи фотоволтаични електроцентрали, тъй като при тях разходите по необходимите допълнителни процедури и документи, във връзка с категоризацията на обекта като трета категория, оказват многократно по-малко влияние върху общата стойност на проекта, отколкото при малките, като дори има граница в мощността, под която инсталирането на фотоволтаична централа е икономически необосновано, заради допълнителните разходи по проектиране, технически надзор, съгласуване, одобряване на проекта и въвеждане в експлоатация по реда за обект трета категория. Така усложнената процедура за присъединяване на малки фотоволтаични електроцентрали ще доведе до насочване на инвеститорите към изграждане на големи такива и ще има следните резултати:

• Мощни чужди инвеститори ще изградят мегаватови проекти, печалбата от които няма да остане в България, нито ще бъдат създадени работни места, поради пълната автоматизация на този вид електроцентрали.

• Изграждането на големи електроцентрали ще доведе до допълнителни разходи за електроразпределителните дружества поради необходимостта от разширение на електропреносната мрежа.

• Ще увеличи многократно загубите от пренос на тази електроенергия до крайните потребители.

• Няма да се даде подкрепа на населението, което чрез изграждането на малка фотоволтаична централа ще може да си осигури минимални, но гарантирани приходи, като същевременно ще разтовари електропреносната мрежа като доближи производителите до потребителите на електрическа енергия.

С оглед на гореизложеното, като вярваме, че целта на предлаганото изменение в действителност е не да затрудни, а да стимулира инсталирането на малки фотоволтаични инсталации, Ви молим при предварителната работа по из-

готвяне на законопроекта, преди внасянето му в НС, в рамките на обсъждането му от екипа специалисти в представляваното от Вас министерство, да вземете предвид изложените по-горе доводи и да предложите изменение на чл. 147 от ЗУТ, като в предложеното допълнение чрез създаване на нова точка 13 да отпадне изискването „за собствени битови и стопански нужди“

- Какви са следващите ви стъпки?

- Ще изпратим писма до всички инстанции, от които зависи промяната да стане законна, ако се наложи, в което нямам съмнение, ще сезираме ЕК, занимаваща се проблемите на енергетиката.

Не е възможно да подписваш споразумения за постигане на 20% електроенергия от ВЕИ и да не създаваш условия за производството им.

- Какво ще се случи, ако не успеете да убедите НС да гласува закона с вашата поправка?

- Нищо няма да се случи, просто създават проблеми и пречки за хората, които искат да инвестират в това. С нашата поправка ще се облекчат финансово и от към време занимаващите се и желаещите да инвестират в бъдещето си малки и средни предприятия.

Ясно е, че големите фирми имат ресурса и капацитета на изминат път, но не може да слагаш под общ знаменател 10-, 100-, 1000- и т.н. киловатова централи.

Държавността в държавата я няма. Правят се закони за по 1 година за определена цел, човек или група хора.

Това се опитва да промени „Алтернативна енергия“.

- Какво ще кажете за изказването на г-н Шушулов, че „зелената енергия“ ще направи тока по-скъп?

- Необяснимо е за мен как специалист от такъв ранг и на такъв пост се изказва по този начин. Според него би трябвало да не сме подписвали договора в Киото, който между другото ще бъде преподписан, но на друго място. Производството на енергия от ВЕИ заплашва много монополи, петролните, енергопреносните и конвенционалните енергопроизводителните нормално е да има силен отпор срещу това всеки да може да си произвежда енергия.

Трудно големите корпорации ще дадат възможност на обикновения човек да може сам да си прави тока, та той утре ще иска да си пречиства дъждовната вода и да си я ползва.

Изказването на г-н Шушулов е на чиновник, на

който му се казва да поизплаши малко хората преди изборите и след вдигане на пушилка да излезе премиерът и да каже, понеже нашето правителство е социално и мисли за вас няма да вдигнем цената на тока.

Това се нарича популизъм.

- А няма ли някаква връзка между цената на тока за потребление и произведената от вас?

- Има до толкова, до колкото на енергопреносните дружества им се налага да правят инвестиции, за да могат да поемат произведената енергия. Но, ако не им излиза сметката, просто да се продадат и да напуснат пазара на енергия.

ВЕИ се субсидират към момента, за да има стимул за изграждането им. След 15-20 години инсталациите, които са си направили хората, спокойно могат да задоволяват нуждите им, като примерно плащаме на енергопреносните дружества наем за трансетата им.

- Вие имате спечелен проект към Глобалния екологичен фонд към ООН.

На какъв етап е проектът?

- Подписани са всички документи от мен и от GEF и сме на етап проектиране. След одобрените проекти ще започне изграждането. Поръчал съм си панели от Швеция, ще ми ги асамблират в Габрово, фирмата „СТС – Солар“, която ми е партньор по проекта, и надявам се до края на април да е монтирана и да произвежда.

Много съм благодарен и на г-н Николов, кмет на Бургас, който прегърна идеята и застана зад начинанието. Предстои ни публично-частно партньорство за сгради общинска собственост.

Ще покажем на хората как една община може да печели от слънцето и от партниране с частния бизнес.

- Какво е посланието ви към хората, които първора прохождат в бизнеса?

- Има едно общество в страната, което помага на всички, които искат да се занимават с това, най-вече с информация за извървяния път така, че да не се повтарят същите грешки.

В наше лице ще намерят приятел, защото ние искаме всеки да има достъп до този пазар на електроенергия и предпочитаме 10 000 покрива по 100 киловата, отколкото концентрирани 100 инсталации по 10 мегавата.

Иначе казано, от едно то ще печелят 10 000 човека, а от другия вариант - 100.

Всеки може сам да прецени.